

Pohjois-Haagan rakennuskanta inventoitu

Pohjois-Haagan rakennuskannan inventointi on saatettu loppuun, kun joitakin viikkoja sitten ilmestyi rakennustutkija, filosofian maisteri **Hilla Tarjanteen** laatima "Helsingin rakennuskulttuuri, Pohjois-Haagan rakennusinventointi" -kirjanen. Selvitys on Helsingin Kaupunginmuseon tilaama ja on osa museon laajaa rakennusinventointiohjelmaa (Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 1/2007).

Inventointialue käsittää Pohjois-Haagan keskisen (Pohjois-Haaga II) ja pohjoisen (Pohjois-Haaga III) osat sekä Teuvo Pakkalan tien alueen. Pohjois-Haaga I – eli Poutuntien ja Krankantien ympäristö – inventoitiin jo 1990-luvulla.

Helsingin Kaupunginmuseo sai inventoinnin lopputuotteena käsillä olevaa kirjaa laajemman Pohjois-Haagaa koskevan sähköisessä muodossa olevan RAKU-tietokantaan tallennetun aineiston rakennuskohdaisine tietoineen ja digitaalisine kuvineen. Digitaaliset kuvat löytyvät internetistä kaupunginmuseon internet-sivujen kautta: www.helsinginkaupunginmuseo.fi ja klikkaamalla otsikon Rakennusinventoinnit alta kohdan Pohjois-Haaga. Selvitys on laadittu ennen kaikkea helpottamaan tulevaa kaupunkisuunnittelua.

Käsillä oleva inventointiraportti koostuu kolmesta osasta: historia-, inventoin-

Thalian aukio vuonna 1960. Kuva Fred Runeberg/Helsingin kaupunginmuseo.

ti- ja arvostusosasta. Pohjois-Haagan asujaimistoa kiinnostanee eniten luettelo inventoiduista 151 rakennuksesta, selostus Pohjois-Haagan kulttuurihistoriallisesti arvokkaista alueista ja rakennuksista sekä kirjasten loppuun koottu kuvitettu luettelo Pohjois-Haagan kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista. Selvityksen kartoista käy jännöksettömästi ilmi, että Pohjois-Haaga keskinen ja pohjoinen alue ovat rakennushistoriallisesti arvoaluetta, sillä inventoinnissa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi rakennuksiksi on arvoitettu ylivoimainen

enemmistö I- ja II-alueiden rakennuskannasta! (s. 27, kuva 16)

Kirjanen käy aluksi lyhyesti läpi Pohjois-Haagan historian vaiheet erilaisine alueliitoksineen ja asukasmäärineen. Käy mm. ilmi, että suurimmillaan Pohjois-Haagan asujaimisto oli 1965, kun asukkaita oli 12.151, mistä on sitten pudottu alaspäin viime vuoden n. 8.500 asukkaaseen – pudotusta siis yli 3.500 henkeä Teuvo Pakkalan tien alueen 1970-luvulla tapahtuneesta rakentamisesta huolimatta! Kyllä asuminen on väljentyneet!

Maankäytön ja asema-

kaavoituksen historiassa käydään läpi Pohjois-Haagan agraarinen tausta, Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga -suunnitelma sekä kaavoitushistoria alueen Helsinkiin 1946 tapahtuneen liittäminen jälkeen. Kaavoitusta suuresti helpotti se, että maapohja oli lähes kokonaisuudessaan kaupungin omistamaa. Vuosina 1950–55 Pohjois-Haagan alueelle valmistui kolme asemakaavaa. Niistä ensimmäinen Pohjois-Haaga I:een, eli Poutuntien ja Krankantien ympäristöön. Pohjois-Haaga II (keskiosa) kaavan laati Helsingin kiinteistötoimiston asemakaa-

vosaston arkkitehti Synnöve Schmidt tukeutuen tuolloin muodissa olleeseen "solu"-ideaan, missä rakennusryhmät eroteltiin toisistaan ja pääväylyistä puistikoilla ja viheralueilla. Pohjois-Haagan eri alueille rakennettava uusi asuntokanta oli keskeiseltä osaltaan Arava-lainoitettua.

III-alueen osalta Väestöliitto valtioneuvoston siunauksella järjesti asuntoreformikilpailun, johon kuului neljän sarjan kilpailuohjelma. "Tavoitteena oli löytää asemakaavateknisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti edullisia rakennustapoja". (s. 9) Arkkitehtonisen ja sosiaalisen sarjan voitti arkkitehti Heikki Sirenin työryhmä ehdotuksella "Käärmesolmu". Asemakaavateknisen sarjan voitti arkkitehti Jorma Järven ryhmä "Omega"-ehdotuksellaan. Kilpailussa menestyneet ehdotukset eivät sellaisenaan toteutuneet, mutta niiden ideoita käytettiin lopullista aluekokonaisuutta suunniteltaessa.

Pohjois-Haaga III:n rakentaminen kuuluu tavallaan "grynderirakentamisen" pioneerivaiheeseen, sillä toukokuussa 1955 kaupunginhallitus teki päätöksen antaa alueen Helsingin Sato Oy:n rakennettavaksi. Lopullinen kaava valmistui Saton ja kaupungin kiinteistöviraston asemakaavaosaston yhteistyönä kesäkuussa 1955. Tämänkin kaavan laatijaksi oli merkitty Syn-

növe Schmidt.

Vuonna 1970 puolestaan valmistui Teuvo Pakkalan tien alueen asemakaava. Alueella oli aikanaan sijainnut Kronohagens Idrottsföreningenin (Kiffenin) v. 1924 valmistunut ampumarata, jossa mm. C.G.E. Mannerheim on harjoittanut ampumakuntoaan. 1960-luvulla rata oli siirtynyt urheilukäyttöön. Arkkitehdit Simo Järvinen ja Eero Valjaka laativat alueelle konsulttityönä vuonna 1970 vahvistetun kaavan, jossa keskeisesti käytettiin hyväksi säännönmukaisen ristikon rakennetta. Alueen rakentamistehtävä annettiin Helsingin asuntokeskuskunta HAKA:lle.

Hilla Tarjanteen laatima rakennusinventointi on arvokas lisä viranomaisille suunnitteluvälineenä. Yhtä lailla se voi olla arvokas tavallisille pohjoishaagalaisille, vanhoille ja uusille, kun he tarkastelevat ympäristöään. Käy ilmi, että he asuvat rakennushistoriallisesti arvokkaalla asuma-alueella, jolla on syvät juuret menneisyyteen!

Rakennusinventointia saa painetussa asussa Helsingin kaupunginmuseon myymälästä, Sofiankatu 4. Myymälä on auki arkisin klo 9–17 ja viikonloppuisin 11–17. Inventoinnin hinta on 12 euroa.

Simo Laaksovirta

Kirjoittaja on Helsingin kaupunginmuseon johtokunnan jäsen.

Ässäkodit vihittiin käyttöön

Pohjois-Haagan Ässäkodit vihittiin käyttöön 5. maaliskuuta. Ässäkodeissa on toki asuttu jo viime vuoden joulukuun alusta alkaen, mutta talojen vihkiminen käyttöön ja siihen liittyvä juhla pidettiin vasta nyt talojen asukastilassa. Talossa asuvista paikalle oli saapunut sankka joukko, joka täytti tilan ääriään myöten.

Tervetuliaispuheessaan talon emäntä **Niina Lyijynen** puhui talojen asukaskunnasta, jossa ko. ajankohtana oli eri

ikäisiä ihmisiä 3-viikkoisesta vauvasta aina 93-vuotiaaseen asti. Lyijynen myös pohdiskeli hauskaasti S-kirjaimella alkavien sanoja, jotka kuvaisivat talojen tunnelmaa, löytäen sellaisia mm sinnikkydestä, sitkeydestä, sallivuudesta, sadasta vuodesta, syntymästä ja sopeutuvuudesta. Hän toivoi talosta muodostuvan vähitellen oma pikku kylänsä.

Talon vihkimisen suoritti kappalainen **Seppo Lappalainen** Hakavuoren seurakun-

nasta. Hän myös toivoi yhteistyötä seurakunnan ja Ässäkotien kesken. Juhlassa laulettiin yhteisesti, kuultiin Malmilla olevan vastaavan talon tervehdys sekä vastaanotettiin yhteistyötahoilta lahjoja ja tervehdyksiä.

Lämminhenkinen avajaisjuhla päättyi kakkukahveihin ja muuhun tarjoiluun, joka oli osittain asukkaiden itsensä järjestämää.

KK

Ässäkotien emäntä Niina Lyijynen lukee tervehdyksiä, jollainen talon avajaisiin oli tullut mm. Tarja Haloselta. Kuva KK.

Pikku Huopalahden Yhteisöteatteri 5-vuotias

Pikku Huopalahden Yhteisöteatteri PHYT ry. juhli tänä vuonna 5-vuotisjuhlaansa. Sen perustivat 2002 käsikirjoittaja **Erikka Jussila** ja näyttelijä **Esa Pakarinen Jr.** yhdessä Pikku-Huopalahtiseurauksen kanssa. Näytelmät koostetaan jäsenten omista teksteistä ja työsteetään yhdessä ohjaajan kanssa näytelmäksi. Toimintakautensa aikana ohjaajina ovat toimineet Erikka Jussilan ja Esa Pakarinen Jr. lisäksi näyttelijät **Lena Labbart** sekä **Irina Pulkka**. Tämänhetkisenä ohjaajana toimii teatteri-ilmaisun ohjaaja / näyttelijä **Heli Perttula**.

PHYT on tuottanut kolme koko illan näytelmää: Mu(i)stelmaa, "Hyvää aikaa", sekä "Opintie 25". Esityksissä on käsitelty näyttelijöiden lapsuuden- ja nuoruuden kokemuksia, sekä aikuisiän joskus niin vaikeita asioita. Katsojan on helppo samaistua näytelmän henkilöihin, koska aiheemme ovat kaikkia koskettavia. PHYTin tunnuslause on-

kin: Meillä on annettavana vain oma itsemme. Teatteri tehdään itse ja omista aineksista.

Uusin esitys "**Rakkauten näyttämöt**" saa ensi-iltansa 14.4. klo 19.00 Pikku Huopalahden nuorisotalossa Hilda Flodininkuja 6 (Tilkankatu 19).

"Rakkauten näyttämöt" on esitys parisuhteen askelkuvioista. Esityksen ohjaa teatteri-ilmaisun ohjaaja Heli Perttula ja esityksen käsikirjoitus on Heli Perttulan ja

PHYT:n yhteistyötä.

Esityksessä käsitellään parisuhdetta tanssin, liikkeen, musiikin ja sanan muodossa, "asiat ovat meitä kaikkia niin lähellä, mutta joskus kuitenkin niin kaukana".

Pikkuhuopalahden yhteisöteatteri, muut esitykset: 15.04, 21.04, 22.04 ja 25.04. Liput : 8/5 €

Lisätietoja: Paula Darkowski 040 721209

paula.darkowski@kolumbus.fi

